

Projekt: TEMELJNE KOMPETENCE 2023–2029

Program: Neformalni izobraževalni program za odrasle (NIPO)

Ime programa: Digitalna fotografija

Ciljna skupina: Glavna ciljna skupina so odrasli, ki so po ZIO-1 (2. in 8. člen) izpolnili osnovnošolsko obveznost in želijo pridobiti, posodobiti, razširiti in poglobiti svoje znanje, in osebe, ki so stari vsaj 15 let. Prednost pri vključevanju imajo nižje izobraženi (srednješolsko izobraževanje – ISCED 3 ali manj), aktivni odrasli, ki so stari 55 let ali več in tujci.

Cilji programa: Cilj programa je udeležencem ponuditi osvojitve osnovnih znanj in razumevanj fotografske opreme in tehnik, naučiti jih ustvarjati estetsko in tehnično dovršene fotografije, razvijati digitalne veščine za obdelavo in predstavitev fotografij, izboljšati svoje medosebne in kulturne kompetence preko dela v skupini, poleg tega pa udeležence opremiti z vsemi potrebnimi kompetencami za učinkovito in ustvarjalno delo v sodobnem digitalnem fotografskem okolju.

Vsebine programa: Program je sestavljen po tematskih sklopih.

Program vključuje naslednje tematske sklope, ki se med seboj prepletajo, kar omogoča celovit pristop k učenju fotografije. Program je zasnovan tako, da predstavi najpomembnejše teme – tehnika (oprema), likovna teorija (barve, kompozicije itd.), praktični del (teren), postprodukcija (obdelava fotografij) in uporaba fotografij v umetnosti, poslu, žurnalizmu itd.

1. Uvod v fotografijo

- Kaj je fotografija?
- Vrste kamer: DSLR, brez zrcalni fotoaparati, pametni telefoni itd.
- Osnove delovanja fotoaparata – seznanitev z delovanjem fotoaparata, osnovnimi komponentami (objektiv, senzor, iskalo, gumbi) in različnimi nastavitvami.
- Ravnanje s fotoaparatom – kako ga držati, vklopiti in uporabljati menije.
- Obvladovanje tehničnih nastavitev fotoaparata, vključno z ostrenjem, kompozicijo in osnovnimi tehnikami fotografiranja.
- Kaj naredi fotografijo dobro? Osnove svetlobe, kompozicije in pripovedovanja zgodb.
- Prva fotografija – avtomatski način
- Prikaz ikoničnih fotografij in fotografov (npr. Henri Cartier-Bresson, Ansel Adams).

2. Osnove svetlobe in kompozicije

- Cilj – razumevanje, kako svetloba in kompozicija ustvarjata močne fotografije.
- Svetloba – naravna proti umetni svetlobi, smer (sprednja, stranska, zadnja), kakovost (mehka, ostra).
- Kompozicija – pravilo tretjin, vodilne črte, okvirjanje, negativni prostor.

- Vaje z različnimi osvetlitvami v notranjosti (svetilke, okna, reflektorji).
 - Vaje s kompozicijo z vsakdanjimi predmeti.
 - Fotografije znanih mojstrov svetlobe (Annie Leibovitz, Gregory Crewdson).
3. Čas osvetlitve in njegovi učinki
- Cilj – raziskati, kako nadzorovati gibanje in čas v fotografiji.
 - Kaj je čas osvetlitve? Osnove trikotnika osvetlitve.
 - Zamrznitev proti zameglitvi gibanja (npr. šport, sledi svetlobe).
 - Fotografiranje premikajočih se subjektov v notranjosti ali zunaj.
 - Eksperimentiranje z različnimi časi osvetlitve.
4. Zaslonka in globinska ostrina
- Cilj – uvesti zaslonko in njeno vlogo pri ostrini in svetlobi.
 - Kaj je zaslonka? Razmerje z globinsko ostrino.
 - Primeri plitve in globoke ostrine v fotografiji.
 - Vadba izoliranja subjektov s plitvo globinsko ostrino (npr. portreti).
 - Eksperimentiranje s pokrajinskimi motivi za globoko ostrino.
5. ISO in trikotnik osvetlitve
- Cilj – povezati čas osvetlitve, zaslonko in ISO v celovit sistem osvetlitve
 - Kaj je ISO? Šum in fotografiranje pri slabi svetlobi.
 - Celoten trikotnik osvetlitve: uravnoteženje ISO, časa osvetlitve in zaslonke.
 - Simulirane vaje s prilagajanjem trikotnika osvetlitve.
 - Testiranje različnih ISO nastavitvev pri slabi in močni svetlobi.
6. Osnove obdelave fotografij
- Uvod v orodja za urejanje in poteke dela.
 - Kaj je post-produkcija? Pregled Lightrooma in Photoshopa.
 - Osnove urejanja: obrezovanje, prilagoditve osvetlitve, korekcija barv.
 - Uvoz in organizacija datotek.
 - Skupno urejanje ene ali dveh fotografij.
 - Domača naloga – samostojna obdelava fotografije.
7. Napredna kompozicija in kreativne tehnike
- Cilj – spodbujanje ustvarjalnosti z naprednimi kompozicijskimi in tehničnimi metodami.
 - Napredna kompozicija: simetrija, vzorci, teksture, perspektiva.

- Kreativne tehnike: dolga osvetlitev, sledenje gibanju, namerna zameglitev.
- Preizkušanje kreativnih tehnik v skupinah.
- Fotografije ustvarjalnih mojstrov (npr. surrealisti, minimalisti).

8. Terensko delo – fotografiranje na prostem

- Cilj – združiti tehnično znanje s praktičnim delom na prostem.
- Fotografiranje na prostem z osredotočanjem na različne stile (pokrajine, ulice, narava).
- Pregled izbranih fotografij skupine.

9. Portretna fotografija in osvetlitev

- Cilj – naučiti se umetnosti portretne fotografije.
- Osnove portretne fotografije: koti, poza, čustva.
- Osvetlitev portretov: naravna svetloba, reflektorji, osnovna umetna osvetlitev.
- Vadba portretov znotraj z uporabo soudeležencev kot modelov.

10. Predstavitev, povratne informacije in zaključek

- Cilj – praznovanje napredka in razmislek o pridobljenem znanju
- Udeleženci zaključijo in predstavijo svoje najboljše delo (urejeno in neurejeno).
- Konstruktivna kritika o predstavljenem delu.
- Nasveti za nadaljnjo prakso: izgradnja portfelja, raziskovanje žanrov.

Kompetence, ki jih udeleženci pridobijo s programom:

Program je zasnovan tako, da udeleženci pridobijo osnovno in napredno znanje o digitalni fotografiji, razvijejo svoje ustvarjalne in tehnične spretnosti ter izboljšajo svoje digitalne in komunikacijske kompetence. Pridobljene kompetence so bistvene za uspešno delo v digitalni fotografiji in tudi za splošno digitalno pismenost v sodobnem digitalnem svetu.

S programom Digitalna fotografija so udeleženci pridobili naslednje kompetence:

- osnovne in napredne digitalne kompetence, vključno z uporabo fotoaparatorov in programske opreme,
- osnovno razumevanje tehničnih konceptov v fotografiji,
- razumevanje delovanja digitalnega fotoaparata, objektivov in različnih nastavitvev,
- znanje o tehničnih vidikih fotografije,
- uporaba digitalnih orodij in programov za obdelavo fotografij,
- razvoj lastnega sloga in izražanje umetniškega izraza skozi fotografijo,
- razumevanje estetskih načel,

- izražanje lastnih idej skozi fotografijo,
- razumevanje digitalne obdelave fotografij in uporaba specializiranega programskega orodja,
- razumevanje digitalnih formatov in njihova priprava za različne medije ali objavo na spletu,
- ustvarjanje, urejanje in deljenje digitalnih vsebin v digitalnem okolju,
- planiranje in izvajanje različnih vrst fotografij (portreti, pokrajine, produkti),
- razumevanje zgodovine fotografije in razvoja fotografskih tehnik ter žanrov,
- analiza in kritična presoja lastnih del ter del drugih fotografov,
- sodelovanje z drugimi udeleženci tečaja, izmenjava mnenj, povratne informacije in pomoč pri razvoju fotografskih veščin,
- ustvarjalnost in kulturna zavest za izražanje skozi fotografijo,
- medosebne in komunikacijske spretnosti pri skupinskem delu in predstavitev,
- kompetence za vseživljenjsko učenje, vključno s samostojnim iskanjem informacij in reševanjem problemov.

Druge kompetence, ki jih bodo udeleženci pridobili s programom, so:

1. komunikacijske veščine in konstruktivno reševanje konfliktov: Jasno in učinkovito komuniciranje z drugimi udeleženci programa, sposobnost izražanja lastnih potreb, mnenj in občutkov, poslušanje in sprejemanje drugačnih stališč drugih, odprta komunikacija,
2. sodelovalne veščine: sodelovanje z drugimi udeleženci,
3. samozavedanje in samoregulacija: razvijanje samozavedanja o svojem obstoju, sposobnost samoregulacije v stresnih situacijah, vzpostavitev ravnovesja med skrbjo za lastno dobro počutje in skrbjo za druge.

Organizacija izobraževanja: Program bo potekal na Ljudski univerzi Postojna in pri konzorcijskih partnerjih. Predavanja in vaje bodo potekali v obliki tečaja, delo bo potekalo individualno, v parih in skupinsko.

Minimalni obseg skupinskega dela je 40 pedagoških ur.

Udeleženec programa je uspešen, če je v programu prisoten najmanj 80 %.

Listina: udeleženci, ki bodo izobraževalni program uspešno končali, bodo prejeli potrdilo o usposabljanju in prilogo s popisom kompetenc po programu.

Število udeležencev v skupini: 12

Začetek usposabljanja: po zapolnitvi skupine.

